

Datum: 30.09.2022

Prva objava:

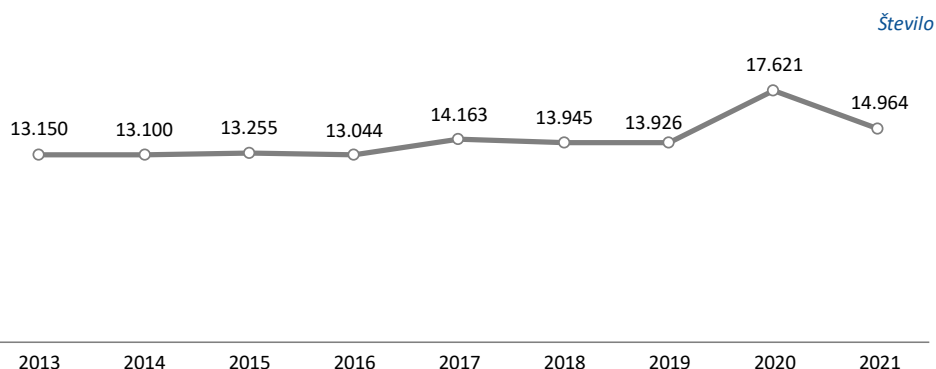
POŠKODBE PRI DELU V LETU 2021

Kratek povzetek

V Sloveniji je bilo v letu 2021 prijavljenih 14.964 poškodb pri delu od tega je bilo 14 takih, ki so imele za posledico smrt.

Poškodbe pri delu po svetu in v Sloveniji predstavljajo resen problem. Posledično je spremljanje zdravja v povezavi z delom nujno in vedno bolj deležno velike pozornosti. Poškodbe pri delu so indikator varnosti in zdravja pri delu. So eden glavnih družbenih in gospodarskih problemov ter eden najpomembnejših negativnih kazalnikov zdravstvenega stanja delovne populacije.

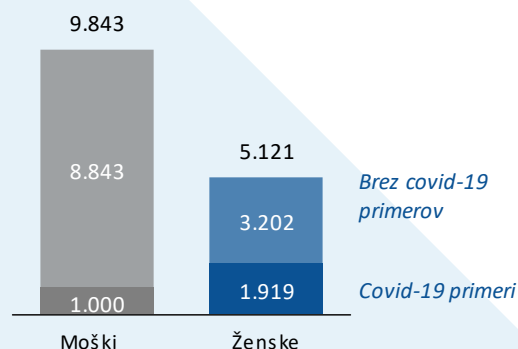
Slika 1: Poškodbe pri delu, Slovenija, leta 2013- 2021

Viri: Evidenca poškodb pri delu (NIJZ 5)

V epidemičnem letu 2020 se je zmanjšalo število običajnih poškodb pri delu zaradi čakanja na delo, dela od doma ter povečane brezposelnosti. Na povečanje celotnega števila prijavljenih poškodb pri delu so imele velik vpliv prijave obolelih in okuženih zaposlenih, ki so se s povzročiteljem covid-19 okužili pri opravljanju dela. V različnih obdobjih leta so se spreminjale protikoronske zakonske ureditve, ki so vplivale na prijavljanje covid-19 kot poškodbe pri delu. V letu 2021 se je v prijavljenih poškodbah pri delu še vedno močno odražala epidemija covid-19. Med vsemi prijavljenimi primeri je bilo 2.919 (20 %) prijav okužb s SARS-COV-2 na delovnem mestu.

Slika 2: Poškodbe pri delu, ločeno glede na prijavo zaradi covid-19 in brez covid-19 okužb, po spolu, Slovenija 2021

Viri: Evidenca poškodb pri delu (NIJZ 5)

V vseh starostnih skupinah so poškodbe pri delu med moškimi pogostejše kot med ženskami. Za mlajše zaposlene velja, da imajo manj delovnih izkušenj in so slabše usposobljeni kot starejši. Slednji pa predvidoma ne opravljajo več posebno nevarnih del.

Tabela 1: Poškodbe pri delu, po spolu in starosti, Slovenija, 2021

	Število PPD			na 1.000 zaposlenih		
	Moški	Ženske	SKUPAJ	Moški	Ženske	SKUPAJ
Manj kot 19 let	155	19	174	62,5	27,0	54,6
20-24 let	1.018	257	1.275	36,1	20,4	31,2
25-34 let	2.362	982	3.344	20,6	11,4	16,7
35-44 let	2.619	1.402	4.021	18,0	11,5	15,0
45-54 let	2.446	1.516	3.962	17,9	12,4	15,3
55 in več let	1.243	945	2.188	14,3	13,1	13,8
Spol-SKUPAJ	9.843	5.121	14.964	19,1	12,3	16,1

Viri: Evidenca poškodb pri delu (NIUZ 5)

Opis zbirke podatkov ali raziskave

Za celovit popis poškodbe, ki je posledica nezgode pri delu, potrebujemo informacije o tem, kje je prišlo do nezgode, kdo je bil poškodovan in kdaj, kako in v kakšnih okoliščinah so se poškodbe zgodile ter kakšna je narava in posledice poškodbe. Za pridobitev teh informacij zbiramo podatke, ki jih razvrstimo v naslednje sklope.

Podatki o podjetju morajo odgovoriti predvsem na vprašanja, s kakšno dejavnostjo se podjetje ukvarja, kako veliko je, ali ima na isti ali različnih lokacijah organizirano več dejavnosti. Iz teh podatkov posredno lahko sklepamo tudi na izpostavljenost delavcev različnim dejavnikom, ki vplivajo na nastanek poškodb in na osnovne značilnosti organizacije dela.

Podatki o delovnem okolju, v katerem je delavec delal, natančneje določajo panoge in okoliščine, v katerih prihaja do nezgod.

Podatki o delavcu so najštevilnejši, a še vedno z njimi lahko dobimo le splošno opredelitev delavcev, ki so podvrženi poškodbam. Opredelitev s spolom, starostjo in poklicem je najosnovnejša, pri čemer je podatek o poklicu tisti, ki posredno kaže tudi na delovne pogoje v tem poklicu. V obdobju sprememb v gospodarstvu in prostega pretoka delovne sile podatek o državljanstvu in zaposlitvenem statusu omogočata spremljanje bolj ogroženih skupin.

S pomočjo **podatkov o delovnem procesu** je možno razvrstiti najnevarnejše delovne procese, ki jih je lahko v eni panogi več, ali pa se isti nevarni delovni proces pojavlja v več panogah. Podatek o tem, ali se je poškodba pripetila na običajnem delovnem mestu ali začasnem lahko v kombinaciji z drugimi podatki interpretiramo tako iz vidika usposobljenosti kot tudi monotonosti delovnega procesa. Opredelitev mesta poškodovanja na službeni poti ali na poti na delo in iz dela, je pomembna za oceno poškodb, ki nastanejo v prometu, hkrati pa ti podatki omogočajo upoštevanje definicij za poročanje po različnih naborih podatkov.

Zaporedje dogodkov ob nezgodi je možno rekonstruirati s serijo treh podatkov, ki opredelijo specifično aktivnost v času nezgode, vzrok nezgode in način poškodbe. Z vsakim od njih posebej lahko povežemo materialni dejavnik, to je predmet, orodje, stroj, snov, s katerim je delavec delal, ko je prišlo do nepredvidenega dogajanja, v katerega je bil vključen isti ali drugi materialni dejavnik. Ta nepredvideni dogodek je sprožil poškodbo telesa, v katero je bil vključen isti ali drugi materialni povzročitelj.

Pravna podlaga za zbiranje podatkov:

- Zakon o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (Uradni list RS, št. 65/00, 47/15, 31/18, 152/20 – ZZUOOP, 175/20 – ZIUOPDVE, 203/20 – ZIUPOPDVE, 112/21 – ZNUPZ, 196/21 – ZDOsk in 206/21 – ZDUPŠOP), oznaka NIJZ 5.
- Zakon o državni statistiki ZDSta (Uradni list RS, št. 45/95 in 9/01),
- Uredba (ES) št. 1338/2008 Evropskega parlamenta in sveta z dne 16. decembra 2008 o statističnih podatkih Skupnosti v zvezi z javnim zdravjem ter zdravjem in varnostjo pri delu,
- Uredba Komisije (EU) št. 349/2011 z dne 11. aprila 2011 o izvajanju Uredbe (ES) št. 1338/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o statističnih podatkih Skupnosti v zvezi z javnim zdravjem ter zdravjem in varnostjo pri delu glede nezgod pri delu

Uporabne povezave:

- [Podrobnejša metodološka pojasnila](#)
- [NIJZ Podatkovni portal](#)
- [Zdravje v občini](#)
- [Letopis](#)